

Turpo

KTKP040

12.1.2026

Arkiajattelu

Tieteellinen ajattelu

Konteksti ja käsitteet

- saatetaan käyttää tieteen käsitteitä, mutta ilman kontekstuaalista merkitysten ja suhteiden analyysia ikään kuin merkitys olisi aina sama ja yleisesti tiedettyä

"Lukutaito heikkenee koska nuorilla ei ole motivaatiota lukea"

• käsitteiden kontekstuaaliset merkitykset ja keskinäiset suhteet ovat tärkeitä

"Lukutaito heikkenee koska nuorilla ei ole motivaatiota lukea"

Mitä tarkoitetaan lukutaidolla? Mitä tarkoitetaan motivaatiolla? Keitä nuoria tarkoitetaan (missä, ikä)? Mihin tieto perustuu?

Tarkoitus

- soveltuu arkipäivän rutiineihin
- soveltuu myös tutkimusaiheeseen tutustumiseen ja tutkimuskohteeksi

• Tavoitteena on aiempien tutkimustulosten vertailu ja oman itsen asemointi osana jatkumoa, mikä vaatii systemaattista ja kattavaa aikaisemman tutkimuksen kartoittamista.

Tiedonlähteet

- Lähteitä esimerkiksi Google ja Wikipedia, uutiset, tuttujen kanssa käydyt keskustelut

• Tiedonlähteinä esim. tieteelliset tietokannat ja lähteinä niistä löytyvät tieteelliset artikkelit

Tiedonmuodostus

- kyseenalaistamatonta ja usein tiedostamatonta
- perustuu yksittäisiin valikoiviin havaintoihin
- keskustelu voi olla yksityistä tai julkista
- usein epäjohdonmukaista
- irrallisiksi jääviä tietoja ja niiden pohjalta yleistyksiä
- johtaa helposti eipäs-juupas asetelmiin

• kyseenalaistavaa ja kriittistä (voisiko tulos johtua jostain muusta?)

• tutkimuksellisesti ja tieteellisin menetelmin perusteltua

• keskustelu on julkista, ja väitteet ja perustelut on esiteltävä aiemman tutkimuksen pohjalta

• systemaattista

• muodostaa kokonaisuuksia ja ajattelumalleja

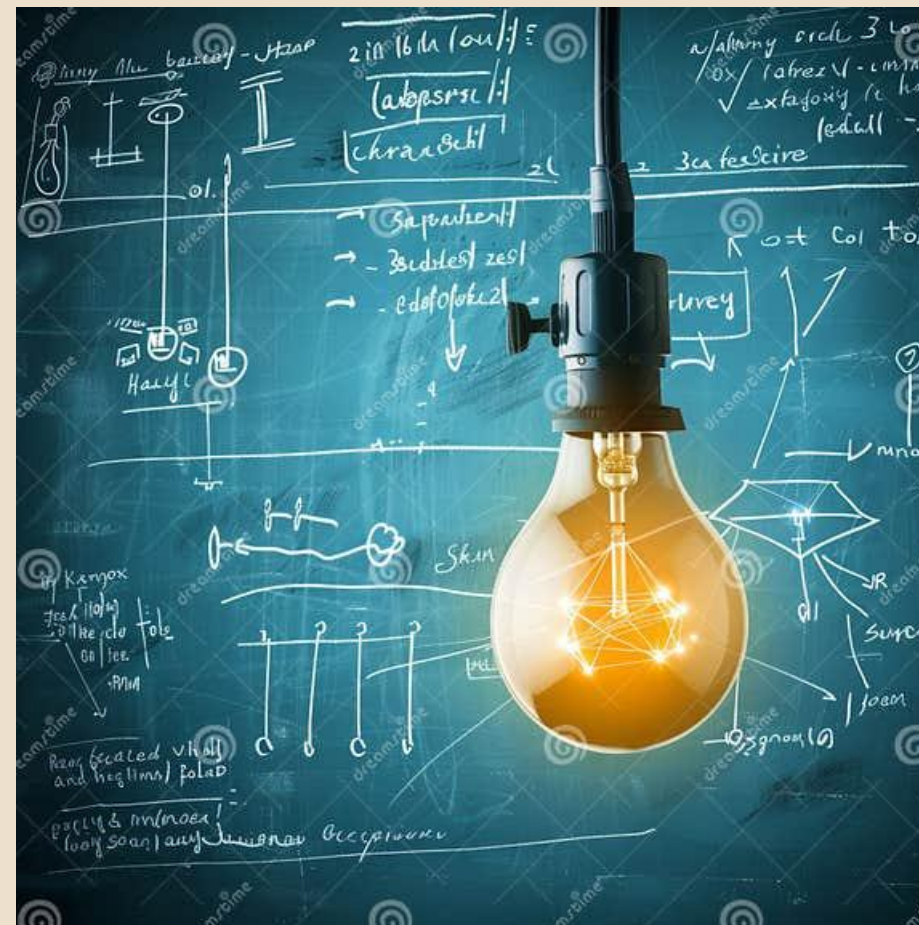
• punnitaan tiedeyhteisöissä käytävien kriittisten keskustelujen avulla

Virittävä keskustelu: Arkiajattelu ja tieteellinen tieto

Keksikää 3 esimerkkiä arkiajattelusta ja 3 esimerkkiä tieteellisestä tiedosta ja kirjoittakaa ne post it -lapuille.

Pohtikaa myös kysymystä, että miksi ylipäätään tutkitaan/on tärkeä tutkia?

Opintojakson luennot

- KTKP040 Luennot järjestetään Zoom-luentoina: Topic: KTKP040 Tieteellinen tieto ja ajattelu Luennot 2026
- Osoite: <https://jyufi.zoom.us/j/66946216739>, Meeting ID: 669 4621 6739, Passcode: 754203
- Luennoista tulee tallenne Moniviestimeen 1-2 päivän kuluessa luennoista, KTKP040 kevät 2026: [KTKP040 \(kevät 2026\)](#), polkuavain: ktkptieto

Ma 12.1. klo 12.30–14	Minna Torppa	Orientaatio, etiikka, tieteenfilosofiset lähtökohdat & tieteellinen tieto vs. arkitieto
Ma 19.1. klo 12.30–14	Mika Marttunen	Argumentointi ja akateemiset tekstitaidot tieteellisessä toiminnassa
Ma 26.1. klo 12.30–14	Minna Torppa	Tutkimuksellisia lähestymistapoja ja tutkimusprosessi: kvantitatiivinen tutkimus
Ma 9.2. klo 12.30–14	Marleena Mustola	Tutkimuksellisia lähestymistapoja ja tutkimusprosessi: kvalitatiivinen tutkimus
Ma 16.2. klo 12.30–14	Kaikki luennoitsijat	Paneelikeskustelu

Opintojakson demot

Ma 12.1. klo 14.15–15.45	Jenni	Orientaatio, tieteenfilosofiset lähtökohdat & tieteellinen tieto vs. arkitieto
Ma 19.1. klo 14.15–15.45	Jenni	Argumentointi ja akateemiset tekstitaidot tieteellisessä toiminnassa
Ma 26.1. klo 14.15–15.45	Kaili	Tutkimuksellisia lähestymistapoja ja tutkimusprosessi: kvantitatiivinen tutkimus
Ma 2.2. klo 12.30–14.15–15.45	Kaili	Tutkimusetiikka
Ma 9.2. klo 14.15–15.45	Psykan opiskelijat, Jenni	Tutkimuksellisia lähestymistapoja ja tutkimusprosessi: kvalitatiivinen tutkimus Kysymyksiä paneelikeskusteluun (kysymykset ti 10.2. mennessä)
Ma 16.2. klo 14.15–15.45	Psykan opiskelijat, Jenni	Paneelikeskustelu

Lähteitä tieteellisen osaamisen tarkasteluun

- Haaparanta, L. & Niiniluoto, I. 2016. Johdatus tieteellisen ajatteluun. Hki: Gaudeamus.
- Hurtig, J., Laitinen, M. & Uljas-Rautio, K. (toim.) 2010. Ajattele itse! Tutkimuksellisen lukutaidon perusteet. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Kallio, E. (toim.) 2016. Ajattelun kehitys aikuisuudessa. Sivut 15-55 ja 85-294.
- Kiilakoski, T., Tomperi, T. & Vuorikoski, M. (toim.) 2005. Kenen kasvatus? Tampere: Vastapaino, 309-334. Saatavilla ja ladattavissa: https://www.academia.edu/1604818/Kenen_kasvatus
- Heikkinen, H. L. T., Huttunen, R., Niglas, K. & Tynjälä, P. 2005. Kartta kasvatustieteen maastosta. Kasvatus (5), 340–354
- Sitomaniemi-San, J. 2017. Tutkivan opettajan rakentuminen akateemisessa opettajankoulutuksessa: kohti monimutkaisia keskusteluja. Teoksessa T. Autio, L. Hakala & T. Kujala (toim.) [Opetussuunnitelmatutkimus: keskustelunavauksia suomalaiseen kouluun ja opettajankoulutukseen](#). Tampere University Press, 137 - 159.

Opintojakson suorittaminen, arviointi ja arviointikriteerit

- Luennoille ja demoille osallistuminen ja aktiivinen työskentely niissä
- Oppimistehtä: Tutkimussuunnitelman tekeminen
- Arviointi: 0–5

Oppimistehtävä: Tutkimussuunnitelman tekeminen pareittain/pienissä ryhmissä

- Palautus 31.3.2026 mennessä
- Vertaisarviointi 15.4.2026 mennessä
- Ks. tehtävän tarkempi ohjeistus ja arviointimatriisi pedanetista.

Omia kokemuksia tutkimuksen tekemisestä

Esimerkki tieteellisestä artikkelista

Interventions to Teacher Well-Being and Burnout A Scoping Review

Pauliina Avola¹ · Tiina Soini-Ikonen¹ · Anne Jyrkiäinen¹ · Viivi Pentikäinen²

Accepted: 13 January 2025 / Published online: 28 January 2025
© The Author(s) 2025

Abstract

Teacher burnout, stress, and turnover are increasing globally, underscoring the need to explore ways to reduce burnout and support teacher well-being. This scoping review identifies the contents, characteristics, and results of interventions to increase teacher well-being and reduce burnout. The search was conducted using two databases (Education Research Complete and ERIC). Out of 958 studies, 46 addressed interventions to support teacher well-being or reduce teacher burnout. The data covered 7369 participants in 15 countries. Of the 46 studies, 14 used mixed methods, four qualitative approaches, and 28 used quantitative approaches. The content of the interventions primarily focused on improving individual well-being, with some interventions incorporating communal activities. The qualitative content analysis revealed a broad spectrum of intervention activities, including physical activity, mindfulness and meditation, professional development, therapy-based techniques, gratitude practices, and a mix of multiple activities. The PERMA-H model of positive psychology is applied to unify the heterogeneous field of teacher well-being intervention research. The PERMA-H model's contents were broadly consistent with the intervention's contents, emphasising engagement (E), positive emotions (P), relationships (R), and health (H). The gratitude interventions, therapy-based interventions, physical activity interventions, and most mindfulness and meditation interventions, professional development and mixed activities interventions positively contributed to teacher well-being. Overall, the review highlights the diverse methods and theoretical frameworks employed to address teacher well-being, which the PERMA-H model can unify.

Keywords Teacher well-being · Teacher burnout · Intervention · Positive psychology · PERMA-H

Tieteellinen osaaminen Propessa

- **Perustat toimintasi ja ammatillisen kehittymisesi tieteelliselle ajattelulle.** Tämä tarkoittaa perusteltua ja järjestelmällistä tiedonhankintaa sekä tiedon kriittistä arviointia. **Kehität kriittistä ajatteluaasi, jossa analysoidaan ja arvioidaan tietoa ja omaa ajattelua, pyritään perusteltuihin päätelmiin ja ratkotaan ongelmia etsimällä uusia näkökulmia.** Tunnistat, että tieteentekoa ohjaavat erilaiset yhteiskunnalliset intressit ja käsitykset maailmasta. **Hallitset riittävästi kasvatustieteiden teoreettista ja tutkimuskirjallisuutta sekä eri oppiaineiden ja laaja-alaisten osaamisalueiden perustana olevien tiedonalojen keskeisiä käsitteitä, ilmiöitä ja tiedon rakentumisen periaatteita.** Sinulla on taitoa esittää, perustella ja puolustaa pätevästi omia näkökantoja ja keskustella niistä. Lisäksi sinulla on omaa oppimista, tiedon omaksumista ja kognitiivisia prosesseja koskevaa tietoa sekä kykyä säädellä niitä **suunnittelemalla, seuraamalla ja arvioimalla omaa oppimistasi.**

Tieteellinen osaaminen Propessa

- Tieteellistä osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:
 - Kuinka yhdistän teoriaa käytäntöön? Miten se näkyy toiminnassani (esim. pystynkö yhdistämään äskeisen tunnin tapahtumia tieteellisiin teorioihin)?
 - Millä tavalla tutkiva ote näkyy valinnoissani ja toiminnassani?
 - Millaisiin kasvatusteoreettisiin valintoihin (esim. oppimis-, tiedon- ja ihmiskäsitys) perustan toimintani?
 - Miten omaksumani tieto keskustelelee kokemuksieni ja ajatusteni kanssa? Millaisia ristiriitoja havaitsen lukemani, kokemani, havainnoimani kanssa?
 - Missä oppiaineessa/oppisisällöissä olen vahvimmillani? Mikä on auktoriteettini sillä alalla?

Kalamalja: Millä tavalla tutkiva ote näkyy valinnoissani ja toiminnassani?

Teoriakassi: Kuinka yhdistän teoriaa käytäntöön?

- Tutkikaa esinettä ja pohtikaa, millaisia merkityksiä tai ominaisuuksia sillä on.
- Keksikää metafora: miten tämä esine voisi symboloida teorian ja käytännön suhdetta yleisesti.
- Pohtikaa sen jälkeen yksi konkreettinen tilanne opettajan arjesta, jossa tämä metafora voisi näkyä käytännön toimintana.
- Muotoilkaa lyhyt selitys ja esitelkää se muille.

Kotitehtävä seuraavaa kertaa varten

Postikortti: Terveisiä tutkivan opettajan matkalta

- Kirjoita postikortti, jossa pohdit lyhyesti:
 - Mitä tieteellinen ajattelu sinulle tällä hetkellä tarkoittaa?
 - Miksi tutkiva opettajuus on tärkeää?
 - Yksi toive, muistutus tai ajatus, jonka haluat lähettää itsellesi – nyt tai tulevaisuuteen.
 - Voit halutessasi koristella postikortin (piirtää, liimata tarroja/leikkeitä tms.)

KTKO1010

- Hops-keskustelut pienryhmittäin helmimaaliskuussa
- KV-suunnitelma

